

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 25 Jan. 1877, kl. 8 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående beviljande af statsbidrag för ny tomtreglering i Strömstad i följd af den staden senast öfvergångna brand; Gifven Stockholms Slott den 30 December 1876.

Vid den eldsvåda, som natten emellan den 7 och 8 Augusti innevarande år öfvergick staden Strömstad, ödelades dess bäst bebygda del, upptagande en tredjedel af stadens hela areal. Derefter hafva uti en till Kongl. Maj:t genom Dess Befallningshafvande i Göteborgs och Bohus län insänd skrift nämnde stads fullmäktige framhållit, hurusom, utom den förlust, hvilken genom denna olyckshändelse träffat en större del af stadens invånare, samhället i sin helhet komme att i följd deraf drabbas af betydliga utgifter, hvilka det icke mäktade utan hjälp bära. Enligt gällande författningar kunde nemligen den nedbrända delen af staden icke åter uppbyggas på förut varande tomterna, utan måste först omregleras; och vid utförande af den nödvändiga nya byggnadsplanen hade, af förut bebygda 62 tomter, många mindre, högst belägna, ansetts icke vidare böra bebyggas, för aflägsnande i möjligaste mån af eldfara, hvarjemte de flesta återstående komme att så förändras, att staden icke kunde undgå att lemna tomtegare ersättning till betydligt belopp, då det större utrymme, som för de nya gatorna erfordrades, måste tagas af gamla tomterna, och den vedergällning, som några erhöle i mark blefve, till följd af terrängens starka sluttning, af föga värde. Stadens egenskap af badort gjorde det för densamma till en lifsfråga att kunna bereda rum åt badgäster, hvilken omständighet påkallade skyndsamt uppförande af nya hus, helst eljest befarades att staden skulle komma att nedsjunka i stor fattigdom. Anläggningen af nya gator, af hvilka en komme att dragas utmed södra stranden af det staden genomlöpande vattendraget, nödvändiggjorde äfven att, i stället för den hittills varande, delvis upp-

brunna bron med öfverbyggnad af trä, måste uppföras en hvälfd stenbro samt anläggas en strandkaj, som till följd af sin längd blefve ganska dyrbar.

De kostnader, hvilka stadsfullmäktige beräknat skola minst komma att drabba staden för verkställandet af det allra nödvändigaste i följd af timade eldsvådan, uppgå till sammanlagdt belopp af 175,000 kronor, och äro af Fullmäktige upptagna sålunda:

för ny kaj mellan broarne	kronor 30,000;
» ny hvälfd bro.....	» 10,000;
» plan till reglering af afbrända delen af staden	» 3,000;
» expropriation i och för dito	» 62,000;
» nivellering af nya stadsplanen för dess bringande till öfverensstämmelse med byggnadsstadgan för rikets städer	» 30,000;
» anläggning af nya gator och planteringar i öfverensstämmelse med byggnadsordningen	» 40,000;

hvarjente uti en stadens Magistrats i ämnet afgifna utlåtande bifogad beräkning af kommissions-landtmätaren O. F. Beckmarck, hvilken erhållit uppdrag att verkställa den till följd af branden erforderliga tomtreglering, kostnaderna för anläggande af föreslagna gator och kajbyggnader m. m., på följande sätt angifvits:

för uppförande af kajen vid södra sidan af Strömsån emellan broarne till en längd af 752 fot	kronor 30,080: —
» bro med tre hvalf, der gamla bron nu är belägen	» 10,000: —
» planering af 508,594 qvadratfot tomter för vattenafledning och underlättande af tomternas bebyggande	» 15,257: 82;
» gator:	
sprängning af 77,054 kubikfot berg	kronor 15,410: 80;
schaktning, fyllning och planering af 266,329 qvadratfot	» 7,989: 87;
läggning af 4,743 fot rännsten af tuktad sten	» 4,743: —
stensättning med kullersten eller macadamisering af 266,329 qvadratfot	» 31,959: 48. » 60,103: 15.

Summa kronor 115,440: 97.

På grund häraf och då staden för åstadkommande af folkskolebyggnad redan måst upptaga lån samt kostnaden för återuppförande af de vid eldsvådan förstörda offentliga byggnaderna icke kunde betäckas af de från äldre tider derå kvarvarande försäkringsvärden, hafva stadsfullmäktige i underdånighet anhållit, att staden måtte beviljas dels ett anslag af 75,000 kronor, dels ett räntefritt lån af 100,000 kronor, att återbetalas på den längsta tid, som kunde bestämmas, dels ock, enär för återställande i någon mån af stadens inkomstkälla, upplåtande af rum för badgäster, erfordrades att staden sökte bereda lånebidrag på billiga vilkor åt sådana brandskadade, som skulle återuppbygga hus, ett ytterligare lån till belopp af 50,000 kronor på möjligast billiga vilkor.

Uti sitt förenämnda utlåtande har magistraten, under åberopande hufvudsakligen af de skäl, stadsfullmäktige anfört, förklarar det magistraten ansåge bifall till deras underdåniga ansökning utgöra det enda vilkoret för den afbrända stadsdelens återuppbyggande på sådant sätt, som föreskrefves i gällande författningar och som nutidens anspråk kräfde; och har Kongl. Maj:ts Befallningshafvande för egen del anfört, att, då stadens återuppbyggande måste ske efter reglering i enlighet med gällande byggnadsstadga och således ett betydligt utvidgadt område erfordrades för anläggande af gator och utläggande af byggnadstomter; då den bergiga terrängen lade stora hinder i vägen för dessa arbetens utförande och föranledde högst betydliga kostnader utöfver dem, som skulle hafva under andra lokala förhållanden för ändamålet erfordrats; då stadens egenskap af badort påkallade skyndsamt och på en gång anordningar, hvilka med afseende å de fordringar, som numera ställes på badanstalter, kräfde betydliga omkostnader; och då Strömstads samhälle vore hufvudsakligen bebodt af mindre bemedlade personer, som saknade egna tillgångar till återställande af hvad de genom branden förlorat, hvartill de låga brandförsäkringarne jemväl lemnade blott otillräckliga utvägar, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ansåge sig böra förorda den underdåniga ansökningen till allt det afseende, hvartill Kongl. Maj:t funne de framhållna omständigheterna föranleda.

Kongl. Maj:t har tagit i nådigt öfvervägande hvad sålunda förekommit; och ehuru någon plan för reglering af den afbrända delen utaf staden Strömstad ännu icke blifvit Kongl. Maj:ts pröfning understäld, och nu meddelade uppgifter angående de kostnader, hvilka med sådan reglering blefve förenade, icke hafva den noggrannhet och fulltståndighet som vederbort; likväl, enär för visso kan antagas, så väl att berörda kostnader icke komma att i väsentlig mån understiga det af stadsfullmäktige beräknade belopp, som ock, hvad äfven vederbörande myndig-

heter vitsordat, att Strömstads samhälle, efter den svåra olycka, som drabbat detsamma, icke förmår att, utan understöd från det allmännas sida, bära de betydliga utgifter, hvilka i och för ny reglering af stadsplanen måste uppstå, samt angeläget är att regleringen af den nedbrända stadsdelen blifver så skyndsamt som möjligt vidtagen; vill Kongl. Maj:t, med hänsyn jemväl till hvad förut i liknande fall egt rum, härmed föreslå Riksdagen, att åt staden Strömstad bevilja, såsom bidrag till inlösen af jord med derå varande byggnader, som erfordras till utläggning af gator, torg och andra allmänna platser samt såsom understöd för bestridande af de med regleringens genomförande i öfrigt förenade kostnader ett anslag utan återbetalningsskyldighet till belopp af tretio tusen kronor, och ett lån af femtio tusen kronor, att lyftas under år 1878, hvarvid för tillgodonjutande af lånet torde, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad vid liknande fall förut egt rum, böra stadgas följande villkor:

1:o) att stadsfullmäktige skola genom dertill utsedde ombud å lånesumman afgifva sin till Riksgäldskontoret eller ordres ställda skuldförbindelse, innefattande de af Riksdagen för lånets användande och återbetalning stadgade villkor;

2:o) att hvad utaf lånet icke blifvit hos riksgäldskontoret uttaget före slutet af år 1878 derefter icke må utbekommas;

3:o) att det i Riksgäldskontoret lyftade lånebeloppet får utan ränta och kapitalafbetalning innehafvas till 1881 års slut, hvarefter och intilldess lånet blifvit till fullo godtgjort, sex procent å dess ursprungliga belopp bör till Riksgäldskontoret årligen inbetalas, deraf först beräknas och afgår ränta efter fyra för hundra å oguldet kapitalbelopp samt öfverskottet utgör afbetalning derå; och

4:o) att inbetalning af den uti näst föregående punkt omförmälda annuitet bör vid hvarje års slut verkställas, vid påföljd, för underlåtenhet deraf, att å annuiteten beräknas laga ränta från förfallodagen, dervid dock, derest annuiteten före den 16 Januari näst derpå följande år till Riksgäldskontoret inkommer, samma betalning må anses vara inom behörig tid verkställd, hvadan, i sådant fall, den sedan nyssnämnde månads början å annuiteten upplupna ränta eftergifves.

Detta ärende tillhörande handlingar skola Riksdagens vederbörande Utskott tillhandahållas.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Konungslig nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

C. J. Thyselius.

Utdrag af Protokollet öfver Civilärenden, hållet inför Hans Maj:t konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 30 December 1876.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Friherre *De Geer*,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*,
Statsråden: *Lagerstråle*,
Thyselius,
Carlson,
Friherre *Alströmer*,
Weidenhielm,
Lovén,
Friherre *von Otter* och
Forssell.

Föredragande Departementchefen anmälde derefter:

Stadsfullmäktiges i Strömstad till Kongl. Maj:t ställda, af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Göteborgs och Bohus län med memorial den 27 sistlidne November insända och till nådigt bifall förordade underdåniga ansökning att Kongl. Maj:t måtte till bestridande af kostnaderna för stadens reglering efter den derstädes natten till den 8 sistlidne Augusti timade eldsvåda i nåder bevilja staden ett statsanslag af 75,000 kronor och ett räntefritt lån af 100,000 kronor, att återbetalas på den längsta tid som kunde bestämmas, äfvensom förunna staden en ytterligare försträckning å 50,000 kronor att användas till byggnadslån åt brandskadade.

Ehuru någon plan för reglering af den afbrända delen utaf staden Strömstad ännu icke blifvit Kongl. Maj:ts pröfning understäld, och nu meddelade uppgifter angående de kostnader, hvilka med sådan reglering

blefve förenade, icke hade den noggranhet och fullständighet, som vederbort, likväl, enär för visso kunde antagas såväl att berörda kostnader icke komme att i väsentlig mån understiga det af stadsfullmäktige beräknade belopp, som ock, hvad äfven vederbörande myndigheter vitsordat, att Strömstads samhälle, efter den svåra olycka, som drabbat detsamma, icke förmådde att, utan understöd från det allmännas sida, bära de betydliga utgifter, hvilka i och för ny reglering af stadsplanen måste uppstå, samt angeläget vore, att regleringen af den nedbrända stadsdelen blefve så skyndsamt som möjligt vidtagen, tillstyrkte Statsrådet, med hänsyn jemväl till hvad förut i liknande fall egt rum, att Kongl. Maj:tt måtte föreslå Riksdagen, att åt staden Strömstad bevilja, såsom bidrag till inlösen af jord med derå varande byggnader, som erfordrades till utläggning af gator, torg och andra allmänna platser, samt såsom understöd för bestridande af de med regleringens genomförande i öfrigt förenade kostnader, ett anslag utan återbetalningsskyldighet till belopp af Tretiotusen kronor och ett lån af Femtiotusen kronor, att lyftas under år 1878; hvarvid för tillgodonjutandet af lånet torde, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad vid liknande fall förut egt rum, böra stadgas följande vilkor:

1:o) att stadsfullmäktige skulle genom dertill utsedda ombud å lånesumman afgifva sin till Riksgäldskontoret eller ordres ställda skuldförbindelse, innefattande de af Riksdagen för lånets användande och återbetalning stadgade vilkor;

2:o) att hvad utaf lånet icke blifvit hos Riksgäldskontoret uttaget före slutet af år 1878 derefter icke finge utbekommas;

3:o) att det i Riksgäldskontoret lyftade lånebeloppet finge utan ränta och kapitalafbetalning innehafvas till 1881 års slut, hvarefter och intilldess lånet blifvit till fullo godtgjort, sex procent å dess ursprungliga belopp borde till Riksgäldskontoret årligen inbetalas, deraf först beräknades och afginge ränta efter fyra för hundra å oguldet kapitalbelopp samt öfverskottet utgjorde afbetalning derå; och

4:o) att inbetalning af den uti nästföregående punkt omförmälda annuitet borde vid hvarje års slut verkställas, vid påföljd för underlåtenhet deraf att å annuiteten beräknades laga ränta från förfallodagen, dervid dock, derest annuiteten före den 16 Januari näst derpå följande år till Riksgäldskontoret inkomme, samma betalning finge anses vara

inom behörig tid verkställd, hvadan i sådant fall den sedan nyssnämnda månads början å annuiteten upplupna ränta eftergäfves.

Hans Maj:t Konungen behagade i nåder bifalla denna hemställan och befalde att nådig proposition i ämnet, så lydande som bilagan till detta protokoll utvisar, skulle i vanlig ordning till Riksdagen aflätas.

Ex protocollo

Axel Hegardt.

N:o 8.

Ank. till Riksd. Kansli den 25 Jan. 1877, kl. 8 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående afsöndring af jord från häradshöfdingebostället Brötegården N:o 1, ett mantal krono, i Elfsborgs län, för Ödeborgs församlings behof; Gifven Stockholms Slott den 5 Januari 1877.

Hos Kongl. Maj:t har Ödeborgs församling i underdånighet anhållit att från häradshöfdingebostället Brötegården N:o 1, ett mantal krono, beläget i Ödeborgs socken af Elfsborgs län, få mot den årliga afgäld, som blefve bestämd, till sin everdliga egendom lagligen afsöndra ej mindre en af kommissionslandtmätaren C. Lindeblad uppmätt, å karta lagd och beskrifven jordrymd om 10 kvadratref 98 kvadratstänger, än äfven ett å berörda karta invid det förra utmärkt område om 3 kvadratref 96 kvadratstänger, eller tillhopa 14 kvadratref 94 kvadratstänger, för att användas dels till utvidgning af församlingens kyrkogård och dels till trädgård och planteringsland vid folkskolan äfvensom boställsjord åt skolläraren.